

АННОТАЦИИ

УДК 669.1:628.5 О.Т. ИБРАЕВ, И.К. ИБРАЕВ, О. АРТЫК-БАЕВ

Принцип повышения экологического уровня технических решений в области охраны окружающей среды

Проведен анализ современного состояния природоохранной деятельности. Проанализированы два основных направления охраны природы. Представлены принципы эффективного технического решения каждого из направлений. Показаны пути полной утилизации отходов производства.

ӨОК 669.1:628.5 О.Т. ИБРАЕВА, И.К. ИБРАЕВ, Ө. АРТЫҚБАЕВ

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы техникалық шешімдердің экологиялық деңгейін көтерудің ұстанымдары

Қазіргі кездегі табиғатты қорғау әрекетіндегі басты әрекеттерге шолу жүргізілген. Табиғат қорғаудың екі бағыты сарапқа салынған. Әр бір бағытты тиімді шешудің техникалық шешімдерінің ұстанымдары келтірілген. Өндіріс қалдықтарын толық пайдаланудың жолы көрсетілген.

UDC 669.1:628.5 O.T. IBRAYEVA, I.K. IBRAYEV, O. ARTYKBAYEV

The principle of increasing environmental levels of technical solutions in the field of environmental protection

The analysis of the current status of environmental protection activities was performed. Two main directions of nature protection were analyzed. Presented the principles of effective technical solutions of each direction. Showed the ways of full utilization of the production waste.

УДК 669.047.001 О.Т. ИБРАЕВ, И.К. ИБРАЕВ, О. АРТЫКБАЕВ

Разработка технологии брикетирования отходов флотации угля

Произведен литературный анализ по использованию отходов флотации. Приведены опыты использования углеминеральных, углесодержащих брикетов на отдельных заводах. На основе предложенной методики получены брикеты, пригодные для успешного использования в металлургической промышленности. Изучены отдельные факторы влияющие на качество брикетов. Определены технологические параметры, влияющие на металлургические свойства брикетов. Ожидаемый экономический эффект от использования отходов флотации составит 307077,5 тыс.тенге.

ӨОК 669.047.001 О.Т. ИБРАЕВА, И.К. ИБРАЕВ, Ө. АРТЫҚБАЕВ

Көмірді флотациялаудың қалдықтарын брикеттеу технологиясын жасау

Флотация қалдықтарын пайдалану жөніндегі әдебиеттік сараптама жүргізілген. Кейбір зауыттарда көмір – минералды, көміртекті брикеттерді пайдалану тәжірибесі келтірілген. Ұсынылған әдістеменің негізінде металлургиялық өндірісте ойдағыдай пайдалануға болатын брикеттер алынған. Брикеттердің сапасына әсер ететін жеке факторлар зерттелінген. Брикеттердің металлургиялық қасиеттеріне әсер беретін технологиялық параметрлер анықталынған. Флотация қалдықтарын пайдаланудан күтетін экономикалық нәтиже 307077,5 мың теңгені құрайды.

UDC 669.047.001 O.T. IBRAYEVA, I.K. IBRAYEV, O. ARTYKBAYEV

Development of briquetting technology of coal flotation waste

Conducted the literary analysis of the use of flotation waste. Presented the experiments of using of coal- mineral, carbonaceous briquettes on separate plants. The briquettes obtained on the base of proposed method are suitable for the successful use in the metallurgical industry. Examined separate factors affecting the quality of the briquettes. Defined the technological parameters affecting the metallurgical properties of the briquettes. The expected economic effect from the use of flotation waste will be 307077,5 thousand tenge.

УДК 621.762 А.Н. КАСЕНОВ, Б.Б. БЫХИН, А.Р. ТОЛЕУОВА

Анализ микроструктуры углеродистой стали, полученной горячей прокаткой методом интенсивной пластической деформации

Резюме – по результатам горячей прокатки на лабораторном экспериментальном сортовом стане с реализацией интенсивной пластической деформации (ИПД) проведено исследование микроструктуры образцов из стали марки Ст3Гсп, прокатанной при температуре конца прокатки 900°С. Результаты представлены в виде фотоснимков при увеличениях 200х и 500х для периферийных и центральных участков образца.

ӨОК 621.762 А.Н. КАСЕНОВ, Б.Б. БЫХИН, А.Р. ТОЛЕУОВА

Қарқынды пастикалық деформация әдісі бойынша алынған ыстықтай илектелген көміртекті болат микроструктурасын талдау

Түйіндеме – зертханалық эксперименталды сортты станындағы қарқынды иілділік деформациясының өткізуімен ыстықтай жаймалаудың нәтижелерінде, жаймалау соңының температурасы 900°С жаймаланған Ст3Гсп болат маркасының үлгілерінен микр құрылымдық зерттеуі өткізілген. Нәтижелері үлгінің шеткі және орталық учаскелерінің 200х және 500х көбеюлерде суреттер түрінде таныстырылған.

UDC 621.762 A.N. KASSENOV, B.B. BYKHIN, A.R. TOLEUOVA

Analysis of the microstructure of a carbon steel by hot rolling obtained by severe plastic deformation

Abstract - as a result of hot rolling on the laboratory experimental section mill with the implementation of severe plastic deformation (SPD), a study of the microstructure of samples from steel St3Gsp, rolled at the end of the rolling 900 C. The results are presented in the form of photographs at magnifications of 200x and 500x for peripheral and central sections of the sample.

УДК 669.15-198 И.А. ПИКАЛОВА, А.К. ТОРГОВЕЦ, Ю.С. ЮСУПОВА

Изучение влияния электрического сопротивления шихты на показатели плавки силикомарганца см 17

Рассмотрена методика определения наилучшего соотношения угля и кокса в шихте для выплавки силикомарганца СМ 17 из марганцевого концентрата Жайремского месторождения, которая основана на экспериментальном исследовании температурной зависимости электрического сопротивления шихты.

ӨОК 669.15-198 И.А. ПИКАЛОВА, А.К. ТОРГОВЕЦ, Ю.С. ЮСУПОВА

СМ 17 силикомарганецті балқыту көрсеткіштеріне шихта электр кедергісінің әсерін зерттеу

Шихта электр кедергісінің температураға тәуелділігін тәжірибелік жолмен зерттеуге негізделген Жәйрем кен орнының марганецті концентратының СМ 17 силикомарганецті балқытуға арналған шихтадағы көмір мен кокстың тиімді қатынасын анықтаудың әдістемесі қаралды.

UDC 669.15-198 I.A. PIKALOVA, A.K. TORGOVETS, Y.S. YUSUPOVA

The research influence of charge electric resistance by indexes of silicomanganese named SM 17 melting

The method of determining the best ratio between coal and coke in the charge for silicomanganese named SM 17 melting from manganese concentrate of Zajremsk's deposit has been studied. This method is based on the experimental research temperature dependence from charge electric resistance.

УДК 669.162.266.44 В.Л. ЛЕХТМЕЦ.,
М.М. АБДИЛДИНА, Е.Н. МАХАМБЕТОВ
Разработка технологии промышленного использования доменных шлаков АО «Арселор Миттал Темиртау»

В данной статье было разработано технология использования гранулированного доменного шлака АО «Arcelor Mittal Темиртау» в качестве связующего с целью частичной замены цемента при производстве бетона.

УДК 168 С.О. БАЙСАНОВ, А.И. ИДРИСОВ, А.Ф. ЧЕКИМБАЕВ, А.Х. НУРУМГАЛИЕВ, Е.Н. МАХАМБЕТОВ

Исследование электрофизических свойств брикетов из пыли газоочисток производства ферросиликоалюминия

В статье рассмотрены вопросы исследования удельного электросопротивления шихтовых материалов для выплавки кремнистых ферросплавов и лигатур, в частности угля месторождения «Сары-Адыр» и брикетов из мелочи высокозольного угля с использованием пыли газоочисток производства ферросиликоалюминия. Были установлены основные закономерности удельного электросопротивления шихтовых материалов в зависимости от температуры. Результаты изменений показателя электросопротивления и электропроводимости шихтовых материалов в зависимости от температуры представлены виде графиков.

УДК 621.771.25/26: 669.1. К.А. НОГАЕВ, Б.Б. БЫХИН, М.Т. ШОКЕНОВ, А. МҰРАТБЕКҰЛЫ

Исследование напряженно-деформированного состояния (НДС) станины прокатного стана «ДУО-200» при горячей прокатке с реализацией интенсивных пластических деформаций

В статье рассмотрено исследование напряженно-деформированного состояния (НДС) станины при реализации новой технологии горячей прокатки методами математического моделирования. Приведен анализ результатов моделирования, который показал достаточность прочности и жесткости станины для реализации новой технологии на прокатном стане «ДУО-200».

УДК 621.771.2. В.А. ЯЩЕНКО, Б.К. КАЛМЫРЗАЕВ, А.И. ВОРОБЬЕВ
К вопросу исследования надежности моталки горячекатаной полосы

Рассмотрены условия работы и конструкции барабана моталки. Проведен анализ причин выхода из строя ее деталей и предложены пути повышения надежности оборудования.

ЭОК 669.162.266.44 В.Л. ЛЕХТМЕЦ.,
М.М. АБДИЛДИНА, Е.Н. МАХАМБЕТОВ
«Арселор Миттал Темиртау» АҚ доменді шлактарды өндірісті қолдану технологиясын әзірлеу

Ұсынылып отырған мақалада цементтің орнына түйіршіктелген домналы шлакты бетон өндірісіне қолдану технологиясы АҚ ArcelorMittal-да жасалды.

ЭОК 168 С.О. БАЙСАНОВ, А.И. ИДРИСОВ, А.Ф. ЧЕКИМБАЕВ, А.Х. НУРУМГАЛИЕВ, Е.Н. МАХАМБЕТОВ

Ферросиликоалюминий өндірісінің шаң қалдықтарынан жасалған кесектерінің меншікті электрофизикалық қасиеттері зерттеу

Мақалада кремнилі ферроқорытпасын балқыту үшін шикізат материалдарының «Сарыадыр» көмірінің, ферросиликоалюминий өндірісінің шаң қалдықтарынан жасалған кесектерінің меншікті электркедергісін зерттеуі қарастырылған. Шикізат материалдарының меншікті электркедергісінің температураға тәуелділігі туралы негізгі заңдылықтары орнатылған. Ұсынылып отырған зерттеу әдісі шикізат материалдарының физико-химиялық қасиеті туралы ауқымды мәлімет алу мүмкіндік береді. Электркедергісінің және жұмсаруының температураға тәуелділігі график түрінде келтірілген.

ЭОК 621.771.25/26: 669.1. К.А. НОГАЕВ, Б.Б. БЫХИН, М.Т. ШОКЕНОВ, А. МҰРАТБЕКҰЛЫ

Қарқынды пластикалық деформациялауды жүзеге асыратын ыстық прокаттау кезіндегі «ДУО-200» прокат орнағы тұғырының кернеулі-деформацияланған күйін зерттеу

Мақалада ыстық прокаттаудың жаңа технологиясын жүзеге асыру кезіндегі тұғырдың кернеулі-деформацияланған күйін (ҚДҚ) математикалық моделдеу әдістерімен зерттеу қарастырылған. Тұғырдың беріктігінің және қатаңдығының жаңа технологияны «ДУО-200» прокат орнағында жүзеге асыруға жеткіліктілігін көрсететін моделдеу нәтижелері келтірілген.

ЭОК 621.771.2. В.А. ЯЩЕНКО, Б.К. КАЛМЫРЗАЕВ, А.И. ВОРОБЬЕВ
Ыстықтай талталған жолақтың ораушысының мықтылығын зерттеу бойынша сұрақ

Моталканың конструкциясымен жұмыс шарттары қаралды. Бұзылып қалған оның бөлшектерінің анализі өткіздірілді және жабдықтың сенімділігінің көтермелеудің жолдары ұсынды.

UDC 669.162.266.44 V.L. LEKHTMETS.,
M.M. ABDILDINA, E.N. MAKHAMBETOV
Technology development using granulated blast furnace slag AS «ArcelorMittal Temirtau» as a binder in order to partially replace cement in concrete production.

In this article to develop technology for the use of granulated blast furnace slag AS «ArcelorMittal Temirtau» as a binder in order to partially replace cement in concrete production.

UDC 168 S.O. BAYSANOV, A.I. IDRISOV, A.F. CHEKIMBAEV, A.KH. NURUMGALIEV, YE.N. MAKHAMBETOV

Study of electrical properties of briquettes from gas cleaning dust production ferrosilicoaluminum.

The paper deals with the study of specific elektrosopritivleniya charge materials for melting siliceous ferroalloys and master alloys, in particular coal mine "Sary-Adyr" and briquettes from trivia high-ash coal with gas cleaning dust production ferrosilicoaluminum. Established the basic laws specific elektrosopritivleniya charge materials depending on the temperature. The results of changes in the index of the electrical conductivity and the charge materials depending on the temperature are presented as graphs.

UDC 621.771.25/26: 669.1. K.A. NOGAEV, B. B. BYHIN, M. T. SHOKENOV, A. MURATBEKULI

The study of stress-strain state (SSS) of the bed rolling mill «DUO-200» during hot rolling with the implementation of intensive plastic deformation

In the article the study of the stress-strain state (SSS) of the bed when implementing new technology hot rolling methods of mathematical modeling. The analysis of simulation results, which showed sufficient strength and stiffness to the frame for implementing the new technology of rolling mill «DUO-200».

UDC 621.771.2. V.A. YASCHENKO, B.K. KULMYRZAEV, A.I. VOROBYOV
By research work's question for Indestructibility of hot-strip coiler

The conditions of work and the design of the drum winder. The analysis of the causes of failure of its components and the ways of improving the reliability of equipment.

УДК 656.022.1 А.В. КОЧЕТКОВ, О.Н. ТЫНЯНОВА, М.М. БЕКМАГАМБЕТОВ, А.Г. АБДИЮСУПОВ

Транзитные маршруты каспийского региона: транспортные альтернативы

В статье дан краткий обзор альтернативных транзитных маршрутов в Каспийском регионе, в свете чего на примере преимущественно сухопутных транспортных путей рассматриваются транспортные пространства межгосударственных объединений, в которые входят государства Каспийского региона. Особое внимание уделяется Казахстану и Ирану как ключевым элементам транскаспийских маршрутов.

УДК 625.7/8 А.В. КОЧЕТКОВ, И.Б. ЧЕЛПАНОВ, А.П. БАЖАНОВ, Ю.Э. ВАСИЛЬЕВ, А.Н. КОНАКБАЕВА

Основы разработки стратегий развития инновационной деятельности в дорожном хозяйстве

Для активизации инновационной деятельности в дорожном хозяйстве, необходимо создать действенную систему и организационно-экономический механизм организации инновационной деятельности на фоне благоприятной экономической и нормативно-правовой среды.

Необходимым элементом разработки федеральных и территориальных стратегий развития инновационной деятельности дорожного хозяйства должна быть методика мониторинга реализации, обеспечивающая контроль за эффективным применением новых технологий на объектах дорожного хозяйства в соответствии с перечнем критических технологий. Положения разрабатываемых федеральных и территориальных стратегий развития инновационной деятельности дорожного хозяйства должны лечь в основу ежегодных и среднесрочных адресных Планов освоения инноваций, разрабатываемых органами управления дорожным хозяйством, а также планов освоения инноваций. Исходя из целей разрабатываемых стратегий, необходимо решить разработанный перечень задач по развитию инновационной деятельности в дорожном хозяйстве.

УДК 625.7 А.В. КОЧЕТКОВ, Ж.Н. КАДЫРОВ, А.Р. САЙФУЛЛИНА
Перспективы развития и актуальные задачи дорожной науки стран СНГ

Дорожная наука оказывает позитивное влияние на работу дорожного хозяйства. Проведен целый ряд комплексных исследований по совершенствованию нормативно-технической базы, позволивших предъявить на современном уровне требования к разработке технологических процессов, качеству дорожно-строительных материалов, методам их испытаний и выполнению работ. Дорожная наука активно участвует в формировании направлений развития и совершенствования дорожного хозяйства. С ее участием разработаны ранее принятые государственные, отраслевые и региональные дорожные

ЭОК 656.022.1 А.В. КОЧЕТКОВ, О.Н. ТЫНЯНОВА, М.М. БЕКМАГАМБЕТОВ, А.Г. АБДИЮСУПОВ

Каспий аймағының өтпелі

бағыттамалары: көлік баламалары

Осы мақалада баламалы өтпелі маршруттарды Каспий аймақта қысқаша шолу мысалда не жарығында Каспий аймақты мемлекет кірген мемлекетаралық бірлестіктерді көлік кеңістіктері қаралу көбінесе жаяу көлік бекіту. Ерекше ілтипат Қазақстанды және Иран бұл Каспий арқылы өтетін маршруттарының маңызды элементтеріне зер салады.

ЭОК 625.7/8 А.В. КОЧЕТКОВ, И.Б. ЧЕЛПАНОВ, А.П. БАЖАНОВ, Ю.Э. ВАСИЛЬЕВ, А.Н. КОНАКБАЕВА

Жол шаруашылығында инновациялық қызметтің даму стратегиясы әзірлеу негізі

Жол шаруашылығында инновациялық қызметтің жеделдендіру үшін қолайлы экономикалық және нормативтік-құқықтық ортаға сүйенген ұйымның инновациялық қызметінде пәрменді жүйе және ұйымдастыру-экономикалық реттеу жүйесін құру керек.

Жол шаруашылығында инновациялық қызметтің даму стратегиясында федералды және аймақтық әзірлеу құрамы қауіпті технология тізіміне сәйкес жол шаруашылығының объектілерінде жаңа технологияларды тиімді қолдануда бақылауды қамтамасыз ететін бақылауды өткізу әдісі қажет. Федералды және жол шаруашылығын инновациялық қызмет аймақтық даму стратегиялар негізінде жыл сайын болады және жол шаруашылығымен басқару орган жасалатын инновациялардың жедел адресі Жоспар игеруі сонымен бірге инновациялардың жоспар игеруіне жағдай жасалады. Жол шаруашылығында инновациялық қызметтің дамуы бойынша міндет игерілген тізім жасалатын стратегиялардың мақсаттарына сүйене шешу керек.

ЭОК 625.7 А.В. КОЧЕТКОВ, Ж.Н. КАДЫРОВ, А.Р. САЙФУЛЛИНА

ТМД елдерінің жол ғылымының келешекте дамуы және өзекті мәселелері

Жол ғылымы жол шаруашылығының жұмысына Дорожная наука позитивті беделін салады. Сынақтардың әдіс материал технологиялық үдерістерді әзірлеуге, сапаға талаптың қазіргі деңгейінде жол-құрылыс көрсетуге рұқсат еткен база әбден жетілдіру бойынша бір қатар нормативтік-техникалық және жұмыс жасауға кешенді зерттеулер өткізілген. Жол ғылымы дамудың бағыттарын қалыптастыруда және жол шаруашылығын әбден жетілдіруде белсене қатысады. Мемлекеттік, салалық жасалған және аймақтық жол бағдарламалары қатысуымен

UDC 656.022.1 A.V. KOCHETKOV, O.N. TYNIANOVA, M.M. BEKMAGAMBETOV, A.G. ABDIYUSPOV

Transit routes of the caspian region: transport alternatives

The article gives a brief overview of alternative transit routes in the Caspian region, in the light of which the example of mostly land transport routes are considered transport space interstate associations, which include the state of the Caspian region. Particular attention is paid to Kazakhstan and Iran as key elements of trans-Caspian routes.

UDC 625.7/8 A.V. KOCHETKOV, I.B. CHELPANOV, A.P. BAZHANOV, YU.E. VASILYEV, A.N. KONAKBAYEVA

Bases of development of strategy of development of innovative activity in road economy

For activation of innovative activity in road economy, it is necessary to create effective system and organizational and economic mechanism of organization of innovative activity against the favorable economic and standard and legal environment.

The technique of monitoring of realization, providing control of effective application of new technologies on objects of road economy according to list of critical technologies has to be a necessary element of development of federal and territorial strategy of development of innovative activity of road economy. The provision of developed federal and territorial strategy of development of innovative activity of road economy have to lay down in a basis of annual and medium-term establishing shots of development of innovations developed by governing bodies of road economy, and also plans of development of innovations. Proceeding from purposes of developed strategy, it is necessary to solve developed list of tasks of development of innovative activity in road economy.

UDC 625.7 A.C. KOCHETKOV, J.N. KADYROV, A.R. SAIFULLINA

Prospects of development and actual tasks road science

The road science has positive impact on work of road economy. A number of complex researches on improvement of the normative and technical base, allowed to make at modern level demands to development of technological processes, quality of road-building materials, methods of their tests and performance of work is carried out. The road science actively participates in formation of directions of development and improvement of road economy. With its participation earlier accepted state, industry and regional road programs are developed. At the same time, the scientific capacity of road economy is realized not fully, its coordination and concentration on

программы. Вместе с тем, научный потенциал дорожного хозяйства реализован не в полной мере, недостаточна его координация и концентрация на основных направлениях. Необходимо поэтапное развитие дорожной науки по выделенным критическим узлам на основе разработки и реализации среднесрочных целевых программ и годовых планов научных исследований, развития новой техники и реализации достижений научно-технического прогресса.

қабылданған. Сонымен бірге, жол шаруашылығын ғылыми потенциал толық емес мөлшерде және негізгі бағыттарда шоғырландыра отырып, өзіндік негізінде таңдалған сыни түйіндер бойынша жол ғылымын кезеңді даму және жедел мақсатты бағдарламаларды өткізу және жылғы жоспар ғылыми зерттеулер, жаңа техниканы даму және ғылыми-техникалық ілгерілеудің жетістіктерін өткізу керек.

main directions is insufficient.

Stage-by-stage development of road science on the chosen critical knots on the basis of development and implementation of medium-term target programs and annual plans of scientific researches, development of new equipment and realization of achievements of scientific and technical progress is necessary.

УДК 531.36 Ж.Б. ЖУМАДИЛОВА, С.В. КАН

Об устойчивости движения по отношению к части переменных при постоянно действующих возмущениях

В данной статье рассмотрен вопрос об устойчивости невозмущенного движения по отношению к части переменных при постоянно действующих возмущениях, малых в среднем и исчезающим на бесконечности. Получены достаточные условия устойчивости движения, имеющие практическое применение.

ӘОК 531.36 Ж.Б. ЖУМАДИЛОВА, С.В. КАН

Тұрақты әсер ететін ауытқулар кезіндегі айнымалылардың бөлігіне қатысты қозғалыстың орнықтылығы туралы

Бұл мақалада айнымалылардың тұрақты ауытқу бөлігіне әсер ететін, орташа кіші және шексіздікте жойылатын, ауытқусыз орнықтылық мәселесі қаралған. Тәжірибелік қолданыста бар қозғалыстың орнықтылығы туралы жеткілікті жағдайларға қол жеткізілді.

UDC 531.36 ZH.B. ZHUMADILOVA, S.V. KAN

About stability of motion with the relation to the part of variables under constantly acting perturbations

In this article there is considered the question about stability of unperturbed moving with the relation to the part of variables when constantly acting perturbations, small on average and vanishing at infinity. There are received enough conditions of moving stability having practical use.

УДК 004:614 В.В. ЯВОРСКИЙ, А.О. СЕРГЕЕВА

Формирование информационного обеспечения телекоммуникационной системы предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций

Рассмотрены особенности формирования информационного обеспечения на основе разнородных данных для телекоммуникационной системы ситуационного центра по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций.

ӘОК 004:614 В.В. ЯВОРСКИЙ, А.О. СЕРГЕЕВА

Төтенше жағдайды ескертуді және жоюды ақпараттық қамтамасыздандырудың телекоммуникациялық жүйесін құру

Төтенше жағдайларды ескерту мен жоюдың жағдайлық орталығының телекоммуникациялық жүйесінің әртүрлі деректерінің негізінде ақпараттық қамтамасыздандыруды құру ерекшеліктері қаралған.

UDC 004:614 V.V. YAVORSKIY, A.O. SERGEYEVA

Forming of the information provision for telecommunication system of prevention and liquidation of emergency situations

There are considered the features of forming of the information provision based on different data for telecommunication system of situation center by prevention and liquidation of emergency situation.

УДК 004:331.45 В.В. ЯВОРСКИЙ, А.О. СЕРГЕЕВА, С.В. КАН

Управление ситуационным центром на базе распределенной телекоммуникационной системы

В статье рассмотрены функции и особенности работы системы управления ситуационным центром на базе распределенной телекоммуникационной системы сбора данных о зонах чрезвычайных ситуаций.

ӘОК 004:331.45 В.В. ЯВОРСКИЙ, А.О. СЕРГЕЕВА, С.В. КАН

Таратылған телекоммуникациялық жүйенің базасындағы жағдайлық орталықпен басқару

Мақалада төтенше жағдай аймақтары туралы деректерді жинаудың таратылған телекоммуникациялық жүйесінің базасындағы жағдайлық орталықпен басқарудың жұмыс жүйесінің ерекшеліктері мен функциялары қаралған.

UDC 004:331.45 V.V. YAVORSKIY, A.O. SERGEYEVA, S.V. KAN

Management of the situation center based on distributed telecommunication system

There are considered the functions and features of situation center management system on the base of the distributed telecommunication system of data collection about emergency situations' places.

УДК 681.536.58:681.532.8:681.532.63 Е.В. СПИЧАК, Н.Е. ПОПОВА

Модернизация системы автоматического управления воздушонагревателями доменной печи

В статье описываются современные проблемы доменного производства – обрушение футеровки и прогрев брони в районе врезки шибера горячего дутья кауперов, что происходит из-за сгорания и отказа датчиков температуры, а также предложен способ устранения данных проблем.

ӘОК 681.536.58:681.532.8:681.532.63 Е.В. СПИЧАК, Н.Е. ПОПОВА

Домна пеші ауа жылытқыштар автоматты түрде басқару жүйесін жаңғырту

Бұл мақалада заманға тұтас домндік өндірістің мәселелері суреттеледі – футеровканың ыдырауы және каупердің үрлену ыстық шибера ойымының қасындағы бронның жылынуы себепінен температура тетірінің бұзылуы және жануы болады, сондай-ақ осы мәселелерді жою әдісі ұсынылады.

UDC 681.536.58:681.532.8:681.532.63 Y.V. SPICHAK, N.Y. POPOVA

Modernization of automatic control systems air-heaters of blast furnace

In the article the modern problems of blast production are described is bringing down of lining-up and warming up of armour in the district of cutting in of shiber of hot-air of air-heaters, that takes place from combustion and refuse of sensors of temperature, and also the method of removal of these problems offers.

УДК 621.039.54 В.А. БУРАХТА, А.А. БАННИКОВА

Исследование характеристик компонентов моторных топлив, полученных при переработке резинотехнических изделий

В статье приведены результаты исследований основных физико-химических свойств топлива, полученного при переработке отходов резины методом пиролиза. Проведено фракционирование полученного топлива, исследованы основные характеристики свойств фракций. Даны рекомендации по повышению качества светлых фракций, выделенных из пиролизного топлива.

ӨОК 621.039.54 В.А. БУРАХТА, А.А. БАННИКОВА

Резина техникалық бұйымдарды өңуден алынған моторлы отындар компоненттерінің сипаттамаларын зерттеу

Мақалада резина қалдықтарын пиролиз әдісі арқылы өңделген жанармайдың негізгі физика - химиялық зерттеу нәтижелері көрсетілген. Алынған жанармайды фракционирлеу жүргізіліп, одан бөлінген фракцияның негізгі қасиетінің сипаттамасы зерттелді. Жанармай пиролизінен алынған ашық фракциясының сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар берілген.

UDC C.A. BURAHTA, A.A. BANNIKOVA
Research of characteristics of motor fuels components received at the processing of rubber products

The article presents the results of research of basic physical-chemical properties of fuel produced at the processing of waste rubber by the pyrolysis method. The fractionation of the obtained fuel was carried out and basic characteristics of fractions' properties were studied. Recommendations for the quality improvement of light fractions isolated from pyrolysis fuel were given.

УДК 665.73 В.И. КЕНЖЕСОВА, С.С. САТАЕВА

Определение физико-химических свойств бензинов промышленных установок

В работе определены физико-химические свойства бензинов, взятых с разных установок: фракционный состав, плотность, вязкость и содержание обшей серы.

ӨОК 665.73 В.И. КЕНЖЕСОВА, С.С. САТАЕВА

Өндіріс қондырғыларынан алынған бензиндердің физика-химиялық қасиеттерін анықтау

Мақалада өндіріс орнынан әр түрлі қондырғылардан алынған бензиндердің физика-химиялық қасиеттерін зерттеу нәтижелері көрсетілген: фракциялық құрамы, тығыздығы мен тұтқырлығы және жалпы күкірт мөлшері анықталған.

UDC 665.73 V.I. KENZHESOVA, S.S. SATAYEVA

The determination of physical and chemical properties of the industry installations gasoline's

In this work the main physical and chemical properties (density viscosity, fraction composition and total sulfur content) of gasoline's from different installation were determined

УДК 665.775 Г.Ж. КУБЖАНОВА, С.С. САТАЕВА

Основные свойства битумов применяемых для дорожного покрытия

В статье рассмотрена пригодность битума, полученного искусственным путем, для эксплуатации в дорожном строительстве. Описаны некоторые основные физико-химические свойства битума. Полученные данные соответствуют техническим условиям и позволяют сделать вывод о том, что битум, полученный синтетическим способом, можно использовать в качестве связывающего материала для покрытия дорог.

ӨОК 665.775 Г.Ж. КУБЖАНОВА, С.С. САТАЕВА

Жол төсеуге арналған битумдардың негізгі қасиеттері

Мақалада жол құрылысы эксплуатациясына қажет жасанды жолмен алынған битумның қолданылуы қарастырылды. Битумның кейбір маңызды физика-химиялық қасиеттері анықталды. Алынған мәліметтер техникалық шарттарға сай және синтетикалық жолмен алынған битумды құрылысында байланыстырғыш материал ретінде қолдануға болатыны көрсетілді.

UDC 665.775 G.ZH. KUBZHANOVA, S.S. SATAYEVA

Basic properties of bitumen for asphalt pavement

Conformance of bitumen obtained by synthetic method for using it in road construction was reviewed in this article. Some main physical and chemical properties of bitumen were described. Received results meet with specification and we can make the conclusion that synthesized bitumen can be used for road surface.

УДК 542.943-92.78:615.322:37. 012.5/6 О.У. КУАТБАЕВ, П.К. КУДАБАЕВА, Л.А. АЛМАГАМБЕТОВА, А.В. ГЛАШКИН, Т.С. СЕЙТЕМБЕТОВ, Г.Ш. ЖАКСЫБАЕВА, Б.И. ТУЛЕУОВ, С.М. АДЕКЕНОВ
Изучение антиоксидантного действия экстрактов растений рода SILENE L. IN VITRO. Сообщение I.

Исследование противокислительных свойств соединений принято начинать с достаточно простых химических модельных систем, в которых эффективность антиоксидантов оценивается по длительности и глубине торможения окисления индивидуальных органических соединений. Однако, известно, что в клетках свободнорадикальному окислению подвержены фактически все основные классы молекул: липидов, белков, нуклеиновых кислот. В физиологических условиях только из цитоплазматических мембран клеток выделяется более чем достаточное количество различных гидроперекисей, что значит, речь идет не об одном окисляющем соединении, а сумме множеств соединений с различными кинетическими параметрами.

ӨОК 542.943-92.78:615.322:37. 012.5/6 О.У. КУАТБАЕВ, П.К. КУДАБАЕВА, Л.А. АЛМАГАМБЕТОВА, А.В. ГЛАШКИН, Т.С. СЕЙТЕМБЕТОВ, Г.Ш. ЖАКСЫБАЕВА, Б.И. ТУЛЕУОВ, С.М. АДЕКЕНОВ
SILENE L. IN VITRO бойынша тұқымды өсімдікт экстракттарының қышқылдануға қарсы әрекеттерін үйрену. Хабарлама I.

Қоспалардың қышқылдануға қарсы құрамын қарапайым химиялық түр жүйесі арқылы бастау қалыптасқан, оларда оксидтенуге қарсы құрам белсенділігі ұзақтығына және жеке шектеулі қоспалардың қышқылдану шегінің тереңдігіне байланысты бағаланады. Бірақ белгілі болғандай бос радикалды қышқылдану молекула топтарының барлығын қышқылдануға акеп соқтыруы мүмкін: липидтер, белоктар, нуклеиді қышқыл. Физиологиялық шартта тек қана цитоплазмалық мембрана клеткалары әртүрлі гидроперекісті жағдайда бөлінеді, бұл дегеніміз, бір ғана қышқылдаушы қоспа емес, кинетикалық параметрдегі көптеген қоспалар саны.

UDC 542.943-92.78:615.322:37. 012.5/6 O.U. KUATBAEV, P.K. KUDABAIEVA, P.A. ALMAGAMBETOVA, A.V. GLASHKIN, T.S. SEITEMBETOV, G.SH. ZHAXYBAYEVA, B.I. TULEUOV, S.M. ADEKENOV
Study of antioxidant action of extracts of plants of sort of SILENE L. IN VITRO. Message I.

Study of antioxidant properties of compounds made starting with relatively simple chemical model systems in which the effectiveness of antioxidants is evaluated in terms of duration and profound inhibition of oxidation of individual organic compounds. However, it is known that in cells exposed to free-radical oxidation of virtually all major classes of molecules: lipids, proteins and nucleic acids. Under physiological conditions, only the cytoplasmic membranes of cells released more than enough variety of hydroperoxides, which means it is not about one oxidizing compounds, and the amount of sets of compounds with different kinetic parameters.

УДК 542.943-92.78:615.322:37.012.5/6
О.У. КУАТБАЕВ, П.К. КУДАБАЕВА, А.М.
КОЖАНОВА, Т.С. СЕЙТЕМБЕТОВ, Г.Ш.
ЖАКСЫБАЕВА, Б.И. ТУЛЕУОВ, С.М.
АДЕКЕНОВ
Изучение антиоксидантной и антирадикальной активности IN VITRO
SILENE FRUTICULOSA (PALL.)
SCHISCHK. Сообщение II

Одним из приоритетных направлений развития современной биоорганической и фармацевтической химии и промышленности является комплексное фитохимическое изучение доступного дикорастущего и возобновляемого растительного сырья и выделенных и него вторичных метаболитов. Флора Республики Казахстан насчитывает более 6000 видов (667 из них эндемичные) растений, богата сырьевыми запасами растения *Silene fruticulosa* (Pall.) Schischk.).

Ценность *Silene fruticulosa* (Pall.) Schischk. обусловлена высоким содержанием биологически активных веществ, в том числе фитостероидов, полифенольных соединений и других растительных метаболитов. Определенный интерес представляет полиоксистероид экистерон – основной хемотаксономический маркер вышеуказанного растения. Имеющиеся литературные данные указывают на значительный потенциал биоактивности, в том числе антиоксидантного действия, указанного фитостероида.

ӨОК 542.943-92.78:615.322:37.012.5/6
О.У. КУАТБАЕВ, П.К. КУДАБАЕВА, А.М.
КОЖАНОВА, Т.С. СЕЙТЕМБЕТОВ, Г.Ш.
ЖАКСЫБАЕВА, Б.И. ТУЛЕУОВ, С.М.
АДЕКЕНОВ
IN VITRO SILENE FRUTICULOSA (PALL.)
SCHISCHK бойынша қышқылдануға
қарсы және антирадикалды
белсенділіктерді үйрену. Хабарлама II

Заманауи биоорганикалық және фармацевтикалық химияның негізгі маңызды бағыттарының бірі болып өндірісік біріккен қолжетімді жабайы өсуші және жаңарып отыратын өсімдік өнімдері оған қосымша белгіленген метаболитті бағыттары болып табылады. Қазақстан Республикасында өсімдіктердің 6000 түрі (олардың ішінде 667 эндемичті), *Silene fruticulosa* (Pall.) Schischk.) өсімдік қорларына өте бай.

Silene fruticulosa (Pall.) Schischk маңыздылығы құрамында жоғары биологиялық белсенді құрамның болуы, соның ішінде фитостероидтар, полифенольді қосылыстар және басқа өсімдік метаболиттері. Определенный интерес представляет полиоксистероид экистеронға жоғары деңгейде қызығушылық танытуда – жоғарыда көрсетілген өсімдіктердің негізгі хемотаксономикалық маркері. Қолда бар мәліметтер фитостероидтағы көрсетілген қышқылдануға қарсы амалға белсенді биоактивті потенциалдарға сілтеме жасайды.

UDC 542.943-92.78:615.322:37.012.5/6
O.U. KUATBAEV, P.K. KUDABAIEVA,
A.M. KOZHANOVA, T.S. SEITEMBETOV,
G.SH. ZHAXYBAYEVA, B.I. TULEUOV,
S.M. ADEKENOV
The study of antioxidant and entire radical activity IN VITRO SILENE FRUTICULOSA (PALL.) SCHISCHK. Message II

One of the priority directions of development of modern Bioorganic and pharmaceutical chemistry and industry is a complex phytochemical study of available wild and renewable vegetable raw materials and a dedicated and secondary metabolites. Flora of the Republic of Kazakhstan has more than 6000 species (667 of them endemic) plants, rich in raw material resources of the plant *Silene fruticulosa* (Pall.) Schischk.). The value of *Silene fruticulosa* (Pall.) Schischk. due to the high content of biologically active substances, including phytoecdysteroids, polyphenolic compounds and other plant metabolites. Of particular interest is polycistronic ecdysterone - main chemotaxonomic marker above the plants. The available literature data indicate significant potential bioactivity, including antioxidant actions specified phytoecdysteroid.

УДК 502.7 Г.Ш. ЖАКСЫБАЕВА, А.А.
СМАИЛОВА
Утилизация отходов – как мост к «зеленому росту»

Статья посвящена вопросам принятой Стратегии «Казахстан-2050»: новый политический курс состоявшегося государства», которая ставит четкие ориентиры на построение устойчивой и эффективной модели экономики, основанной на переходе страны на «зеленый» путь развития.

ӨОК 502.7 Г.Ш. ЖАҚСЫБАЕВА, А.А.
СМАИЛОВА
Қалдықтарды кәдеге жарату - "жасыл өсуге" көпірі

Мақала қабылданған "Қазақстан-2050" Жоспарының сұрақтарына арналған: мемлекеттің "жасыл" даму жолына өтуге негізделген қалыпты және тиімді экономика моделін құрастыруға айқын бағдарлар қоятын танылған мемлекеттің жаңа саяси бағыты

UDC 502.7 G. ZHAXYBAYEVA, A. SMAILOVA
Waste management as a bridge to "green growth"

Article is devoted to questions of the accepted Strategy "Kazakhstan-2050": a new policy of the established state" which puts accurate reference points on creation of steady and effective model of the economy based on transition of the country to a "green" way of development.

УДК 502.7 З.С. ГЕЛЬМАНОВА, Н.А.
ГАРТ
Разработка и внедрение стандартов зелёного строительства - инструмент разумной экономики

В статье рассматриваются проблемы разработки и внедрения зеленых стандартов и пути их решения.

ӨОК 502.7 З.С. ГЕЛЬМАНОВА, Н.А.
ГАРТ
Жасыл құрылыс стандарттарын дайындау және енгізу – ақылды экономика аспаптары мақаласына аңдатпа

Мақалда жасыл стандарттарды енгізу және дайындау және олады шешу жолдары қарастырылады.

UDC 502.7 Z.S. GELMANOVA, N.A. GART
Development and introduction of standards of green building are an instrument of reasonable economy

In it article are examined the problems of development and introduction of green standards and way of their decision.

УДК 330.3 В.В. БИРЮКОВ
О необходимости моделирования взаимосвязей между экономическими и социальными результатами

В статье рассматриваются методические формирования взаимосвязей социального развития региона с его внутренними показателями, формирующими уравнения региональной эконометрической модели.

ӨОК 330.3 В.В. БИРЮКОВ
Туралы байланыстар модельдеуінің зарында экономикалық және әлеуметтік нәтижелердің арасында

Мақалада аймақтың әлеуметтік дамуының взаимосвязей әдістемелік құралымдары оның ішкі көрсеткіштерімен қарастырылады, аймақтың қалыптың уравнения қалыптастырушы.

UDC 330.3 V.V. BIRYUKOV
About need of modelling of interrelations between economic and social results

In it article methodical formations of interrelations of social development of the region with its internal indicators forming the equations of regional econometric model are considered.

УДК 338. М.Б. ТУРЛУБЕКОВА, А.А.
АЛИМБАЕВ

Влияние управления компанией на эффективность деятельности

Исследована экономическая категория – управление компанией с использованием аналитического метода. Рассмотрены возможности влияния управления на эффективность деятельности компании. Предложено использование двух групп показателей для оценки эффективности деятельности компании.

ӘОК 338. М.Б. ТУРЛУБЕКОВА, А.А.
АЛИМБАЕВ

Басқарманың ықпалы компаниямен қызметтің тиімділігіне

Экономикалық категория – компанияны басқару аналитикалық әдісін пайдалана отырып зерттелген. Компанияны басқару тиімділігін мүмкін әсері қарастырылған. Компанияның көрсеткіштерінің тиімділігін бағалауын екі топқа қолдануды ұсынылды.

UDC 338. M.B. TURLUBEKOVA, A.A.
ALIMBAEV

Influence of company management on performance

It is studied the economic category - management of the company using the analytical method. The possible effect reviewed on the efficiency of management of the company. It is suggested the use of two groups of indicators to assess the effectiveness of the company.